

Anvisningar för provtagningsmaterial urinprov, sjukvård m fl

Rättsmedicinalverket tillhandahåller provtagningsmaterial och remiss. Blankett för beställning av provtagningsmaterial och remiss för drogkontroll finns på rmv.se.

Det är viktigt att provtagning för drogtestning i urin utförs under kvalitetssäkrade förhållanden och att laboratorieanalyser utförs av ackrediterade laboratorium. Kvalitetssäkringen ska omfatta hela kedjan (chain-of-custody) från provtagning och transport, till analys och rapportering av resultat. Om ett fel uppstår i någon del av kedjan blir slutresultatet inte tillförlitligt.

Provtagningslokalen bör vara utrustad med speglar eller fönster för bra överblick av provlämnaren. I lokalen ska det inte finnas tvål eller andra rengöringsprodukter. Dessa kan kontaminera provet och påverka analysresultatet. Färga toalettvattnet blått för att förhindra möjligheten att späda ut provet.

Skriftliga provtagningsinstruktioner ska finnas och provtagaren ska vara väl förtrogen med dessa. Provtagaren ska använda skyddshandskar vid hanteringen av urinen.

Utförande

(finns även som film på rmv.se)

1. Öppna provtagningssetet och märk upp provrör, bägare och remiss med de etiketter som finns i provtagningssetet i närvaro av provlämnaren. Kasta de etiketter som inte används.
2. Provlämnaren ska avlägsna ringar, armband och skrymmande kläder.
3. Provlämnaren ska tvätta händerna noga med enbart vatten.
4. Ge bägaren till provlämnaren, som under övervakning lämnar urin. Provlämnare som har svårt att lämna urin, kan få dricka ett glas vatten (max 5 dl) för att underlätta provtagningen.
5. Kontrollera urinens färg. Om urinen ser ut som vatten bör provet underkännas och ett nytt prov tas så snart som möjligt.
6. Kontrollera inom 4 minuter att indikatorn på bägaren visar en temperatur mellan 33-38 °C. Om temperaturen inte ligger inom angivet intervall, bör provet underkännas.

7. Överför urinen från bägaren till provröret med plastpipetten. Provröret ska fyllas upp till en cm från kanten.
8. Förslut provröret ordentligt, så att urinen inte läcker ut.
9. Lägg provröret i transportpåsen i facket med absorbent (vitt filtmaterial).
10. Dra bort skyddet på den självhäftande tejpens och förslut påsen vid markeringen.
11. Lägg transportpåsen och remissen i kuvertet med rättskemis förtryckta adress.
12. Försegla kuvertet noga.
13. Provet förvaras i kylskåp i låst utrymme fram till transport.
14. lämna alltid kuvertet till ett postombud. Tänk på att transporttiden bör vara så kort som möjligt. Undvik att posta prover fredagar eller annan dag innan helg eftersom laboratoriet är stängt på helger.

